

ĐỀ XUẤT CƠ CHẾ CHÍNH SÁCH PHÙ HỢP ĐỂ NÂNG CAO HIỆU QUẢ XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ CỦA HỆ THỐNG TRƯỜNG CHÍNH TRỊ CẤP TỈNH HIỆN NAY

TS. NGUYỄN VĂN THẮNG (*)

TÓM TẮT

Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều cơ chế, chính sách liên quan đến công tác cán bộ, trong đó có chính sách về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, chính sách về sử dụng và quản lý cán bộ, chính sách đảm bảo lợi ích vật chất và động viên tinh thần đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp.

Trên cơ sở chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các Tỉnh ủy, Thành ủy, Ủy ban Nhân dân các tỉnh, thành phố cùng đã vận dụng và ban hành những chính sách mang tính đặc thù của địa phương nhằm cụ thể hóa các chế độ, chính sách của Đảng và Nhà nước, khuyến khích cán bộ phấn đấu học tập, rèn luyện, công tác tốt.

Từ thực tiễn công tác cán bộ của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh thời gian qua, tác giả bài viết góp bàn một số đề xuất việc xây dựng, ban hành cơ chế, chính sách để nâng cao hiệu quả xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của trường chính trị cấp tỉnh hiện nay.

Từ khóa: trường chính trị cấp tỉnh; chính sách đào tạo cán bộ...

1. Đề xuất về chính sách đào tạo, bồi dưỡng cán bộ

Cán bộ thuộc cấp nào, ngành nào cũng cần đào tạo, bồi dưỡng và tự đào tạo, tự bồi dưỡng. Tuy nhiên, đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh, việc đào tạo, bồi dưỡng cũng có nhiều điểm khác so với các đối tượng khác. Quy định số 164-QĐ/TW ngày 01/02/2013 của Bộ Chính trị về chế độ bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp chi quy định thời gian học tập từ 05 đến 07 ngày/năm đối với mỗi cán bộ lãnh đạo, quản lý. Nhưng đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh thì với thời gian đó là quá ngắn. Do vậy, đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống trường

chính trị cấp tỉnh, thời gian phải kéo dài ít nhất gấp 3 - 4 lần so với thời gian được quy định tại Quy định số 164-QĐ/TW, nội dung cần bám sát hợp với nhiệm vụ cán bộ lãnh đạo, quản lý trường chính trị đang đảm nhận, phương pháp đào tạo, bồi dưỡng cũng phải khác. Vì vậy, chế độ học tập đối với những đối tượng này cũng phải mang tính đặc thù để phù hợp với nội dung, phương pháp đào tạo, bồi dưỡng. Như vậy, kinh phí đào tạo, bồi dưỡng của các trường chính trị cấp tỉnh cần tính đến cả kinh phí cấp cho việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, giảng viên (chứ không phải chỉ cấp kinh phí dành cho học viên như các tỉnh hiện nay).

Cán bộ lãnh đạo, quản lý, giảng viên của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh bên cạnh nhiệm vụ chính là giảng dạy, hàng năm còn phải tham

(*) Vụ trưởng Vụ Các trường chính trị, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh

gia các lớp bồi dưỡng cập nhật kiến thức do Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh và Bộ Nội vụ tổ chức, do đó cán phải có nguồn kinh phí cho cả những hoạt động này. Nếu Ủy ban Nhân dân các tỉnh, thành phố không cấp kinh phí thì có hiện tượng khi Trung ương triệu tập, các trường chính trị cấp tỉnh sẽ gặp khó khăn cho việc tham dự tập trung dẫn đến thực trạng vắng mặt hoặc tham dự không đầy đủ sẽ vẫn còn tiếp diễn.

Hiện nay, nguồn kinh phí đáng kể về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức được Bộ Nội vụ chuyển thẳng qua Sở Nội vụ của các tỉnh, thành phố quản lý. Điều này không sai nhưng trong thực tế nhiều Sở Nội vụ tự điều tiết theo kiểu "xin - cho", làm thay cả chức năng đào tạo, bồi dưỡng của trường chính trị cấp tỉnh. Vì vậy, nên chăng khi phân bổ nguồn kinh phí đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức qua Sở Nội vụ, Bộ Nội vụ cần yêu cầu có sự phối hợp chặt chẽ giữa Sở Nội vụ với trường chính trị cấp tỉnh để tổ chức các lớp đào tạo, bồi dưỡng, tránh biệt lập như ở nhiều tỉnh, thành phố hiện nay, vừa lãng phí ngân sách nhà nước, vừa không phát huy được nguồn lực (cơ sở vật chất, đội ngũ giảng viên trường chính trị) của địa phương.

2. Đề xuất về chính sách sử dụng và quản lý cán bộ

Việc bố trí và sử dụng cán bộ của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh trước hết phải đúng tiêu chuẩn, tiếp đó phải phù hợp với chuyên môn và môi trường làm việc, ví dụ: 01 Phó Trưởng khoa Lý luận cơ sở có bằng đại học chuyên ngành triết học, thạc sĩ triết học không thể bổ nhiệm giữ chức vụ Trưởng khoa Nhà nước và Pháp luật. Cho nên việc bổ nhiệm cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh luôn phải tính đến yếu tố đặc thù, nghĩa là đúng người, đúng việc để phát huy tối đa năng lực chuyên môn, hạn chế lãng phí nguồn lực, đặc biệt là đối với việc bổ nhiệm thành viên Ban Giám hiệu.

Chính sách sử dụng cán bộ của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh cần xác định nguồn cán bộ tại chỗ là quan trọng nhất, bởi họ là người có kinh nghiệm và hiểu về môi trường làm việc, có sự gắn bó lâu dài. Vì thế, ngay từ đầu, việc tuyển chọn giảng viên vào trường chính trị cấp tỉnh đã cần phải có sự đổi mới. Việc tuyển chọn cán bộ cho khối đảng của các địa phương hiện nay, bao gồm cả cán bộ, giảng viên của trường chính trị cấp tỉnh chủ yếu vẫn giao cho Ban Tổ chức các Tỉnh ủy, Thành ủy chủ trì, tổ chức thi tuyển hoặc xét tuyển, Ban Giám hiệu của các trường chính trị cấp tỉnh hầu như ít có vai trò. Vì thế, trường chính trị cấp tỉnh vẫn là cơ quan bị động trong việc tuyển dụng cán bộ, giảng viên. Từng có nhiều trường hợp trúng tuyển về trường chính trị cấp tỉnh nhưng không làm được việc, bố trí về khoa, phòng nào cũng vướng do hạn chế về chuyên môn, nghiệp vụ.

Mạnh dạn giao cho Hiệu trưởng và Ban Giám hiệu nhà trường được chủ trì việc thi tuyển hoặc xét tuyển cán bộ, giảng viên, nhất là đối với giảng viên, Ban Tổ chức Tỉnh ủy, Thành ủy đóng vai trò giám sát để đảm bảo tính khách quan, trung thực. Cần xem việc thay đổi quy trình tuyển dụng là bước đột phá để tạo nguồn cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh trong tương lai. Điều này là cần thiết bởi vì một cán bộ được tuyển về cơ quan nào đó có thể trong thời gian ngắn là tiếp cận và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao; nhưng để một giảng viên có thể lên lớp giảng bài một cách có chất lượng phải ít nhất mất 05 năm (phấn đấu vào Đảng Cộng sản Việt Nam, hết thời gian dự bị phải đi học thạc sĩ, có học vị thạc sĩ phải mất 04 tháng hoàn thiện kiến thức để nhận bằng Cao cấp Lý luận chính trị, 40 tháng học kinh điển Mác-Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh...).

Ngoài những danh liệu qua phân loại cán bộ theo quy định của Đảng và Nhà nước, cán bộ lãnh đạo, quản lý, giảng viên của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh còn có những danh hiệu mang tính đặc thù như Nhà giáo Nhân

dân, Nhà giáo Ưu tú, Giảng viên dạy giỏi các cấp. Danh hiệu Giảng viên dạy giỏi cấp trường do Hiệu trưởng trường chính trị cấp tỉnh ra quyết định công nhận, danh hiệu Giảng viên dạy giỏi cấp Bộ do Giám đốc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh ra quyết định công nhận (thông qua kết quả Hội thi giảng viên dạy giỏi). Chúng tôi đề xuất đối với những cán bộ, giảng viên của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh được Giám đốc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh công nhận Giảng viên dạy giỏi cấp Bộ năm nào thì năm đó được Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố công nhận danh hiệu là Chiến sĩ thi đua cấp tỉnh (với điều kiện những nhiệm vụ chính trị khác trong năm, cán bộ, giảng viên đó đều hoàn thành xuất sắc). Có như vậy mới thực sự tạo ra động lực cho cán bộ, giảng viên rèn luyện, phấn đấu. Chính những động cơ này là nguồn quan trọng để quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bổ nhiệm cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp trường, cấp khoa, phòng của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh.

Trường chính trị cấp tỉnh là cơ quan trực thuộc tỉnh ủy, thành ủy, ngang với các sở, ban, ngành khác của tỉnh, thành phố. Việc xét danh hiệu Nhà giáo Nhân dân, Nhà giáo Ưu tú của các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh, thành phố được Chính phủ giao cho Sở Giáo dục và Đào tạo chủ trì tham mưu cho Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố (tại Nghị định số 27/2015/NĐ-CP ngày 10/3/2015 của Chính phủ quy định xét tặng danh hiệu Nhà giáo Nhân dân, Nhà giáo Ưu tú). Thực tế là khi hồ sơ xét danh hiệu Nhà giáo Nhân dân, Nhà giáo Ưu tú của Hội đồng cơ sở (cấp trường chính trị) khi được chuyển lên Hội đồng cấp trên không dễ gì vượt qua, bởi thực tế ít khi Hiệu trưởng trường chính trị cấp tỉnh được tham gia thành viên Hội đồng cấp trên. Vì vậy, chúng tôi đề xuất Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (Hội đồng cấp Bộ)

là đầu mối tiếp nhận hồ sơ và xét, đề nghị Hội đồng cấp Nhà nước xem xét công nhận danh hiệu Nhà giáo Nhân dân, Nhà giáo Ưu tú của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh, thay cho Hội đồng cấp Tỉnh nhận hồ sơ và xét như hiện nay.

3. Đề xuất về chính sách đảm bảo lợi ích vật chất và động viên tinh thần

Ngoài việc thực hiện các chính sách như hiện nay, cần nghiên cứu, ban hành một số chính sách mang tính đặc thù đối với đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống trường chính trị cấp tỉnh.

Chủ tịch Ủy ban Nhân dân cấp tỉnh giao đề tài nghiên cứu khoa học cấp tỉnh cho cán bộ lãnh đạo, quản lý thuộc diện quy hoạch ban giám hiệu. Hiệu trưởng giao đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường (cấp cơ sở) cho cán bộ lãnh đạo, quản lý thuộc diện quy hoạch trường khoa, phòng; giao đề tài nghiên cứu khoa học cấp khoa cho người được quy hoạch phó trưởng khoa, phòng để vừa tạo nguồn kinh phí cho cán bộ đương chức và quy hoạch hoạt động, vừa để thử thách, kiểm nghiệm khả năng lãnh đạo, quản lý và nghiên cứu khoa học của cán bộ, giảng viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lương Gia Ban: *Góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy và đổi mới nội dung, chương trình các môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội. 2002.
2. Ban Tuyên giáo Trung ương - Bộ Giáo dục và Đào tạo - Học viện Báo chí và Tuyên truyền: *"Nâng cao chất lượng đào tạo giảng viên lý luận chính trị ở Việt Nam hiện nay"*, *Kỷ yếu Hội thảo khoa học quốc gia*, Hà Nội. 2015.
3. Đỗ Minh Cương: "Đổi mới đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị", *Tạp chí Xây dựng Đảng* số 05/2014, Hà Nội.

